2.3.1. (a) Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant

Nod sylfaenol **cydraddoldeb**, **amrywiaeth** a **chynhwysiant** yw atal pob math o wahaniaethu.

Mae **gwahaniaethu** yn cyfeirio at unigolion yn cael eu trin yn llai teg neu'n llai ffafriol nag unigolion eraill.

Mae **amrywiaeth** yn ymwneud â derbyn, parchu a deall bod pawb yn unigryw, gan gydnabod gwahaniaethau unigol a chroesawu a dathlu'r cyfoeth o ddimensiynau amrywiol sydd gan bob unigolyn.

Mae **cynhwysiant** yn cael ei ystyried yn hawl ddynol gyffredinol. Nod cynhwysiant yw croesawu pob unigolyn, ni waeth beth yw ei hil, rhywedd, anabledd, anghenion meddygol neu anghenion eraill, rhoi mynediad a chyfleoedd cyfartal i bawb a chael gwared ar wahaniaethu ac anoddefgarwch ym mhob agwedd ar fywyd. Mae cynhwysiant yn galluogi unigolion i gymryd rhan yn gyfartal, yn hyderus ac yn annibynnol mewn gweithgareddau pob dydd. Mae'n golygu creu lleoedd y gall pawb eu defnyddio.

Mae **cydraddoldeb** yn cyfeirio at unigolion sy'n gyfartal o ran statws, hawliau neu gyfleoedd. Mae'n golygu sicrhau nad yw unigolion na grwpiau'n cael eu trin yn wahanol neu'n llai ffafriol ar sail nodwedd warchodedig benodol.

Y naw nodwedd warchodedig

1. **Oedran**
2. **Anabledd**
3. **Priodas a phartneriaeth sifil**
4. **Beichiogrwydd a mamolaeth**
5. **Hil**
6. **Crefydd neu gred**
7. **Rhyw**
8. **Ailbennu rhywedd**
9. **Cyfeiriadedd rhywiol**

Caiff y naw nodwedd warchodedig eu diffinio yn Neddf Cydraddoldeb 2010, sy'n nodi na ddylid gwahaniaethu yn erbyn unigolion a grwpiau ar sail y nodweddion hyn. Mae'r Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn amddiffyn pawb rhag gwahaniaethu gan fod gan bob un ohonom ni rai o'r nodweddion hyn.

Termau allweddol

Cydraddoldeb
Amrywiaeth
Cynhwysiant
Gwahaniaethu

Cael gwared ar wahaniaethu ac anoddefgarwch = dileu rhwystrau